

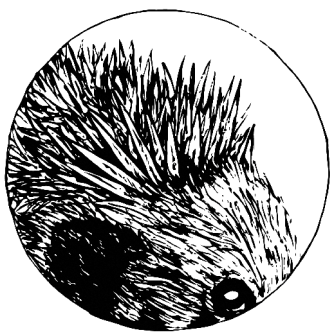
Kicsit többet a leggyakrabban bekerülő fajokról...

Emlősök

Sүн (keleti sүн)

A Kárpát-medence elterjedt emlőse. Tőlünk nyugatra a nagyon hasonló kinézetű európai sүн terjedt el.

Bőrén a szőrszálak között hegyes tuskék vannak, amelyek lényegében módosult szőrszálak. Születéskor még puhák, csak kis idő múlva keményednek meg. Elülső fogai élesek, hegyesek, de a hátsók gumós rágófelületűek.

Alkonyatkor és éjszaka aktív. Települések környékén, még nagyvárosok belvárosi parkjaiban is előfordul. Az ember közelségét elviseli. Elfogadja a szabadba kirakott ételt is. Tápláléka főként földigilisztákból áll, de csigát, gyíkot, siklót, rovarokat, madártojást vagy madárfiókat és más kisebb állatokat is fogyaszt, ritkán gyümölcsöt is eszik.

Téli álmat alszik, többnyire bokrok alján, avarból készült alomban. Ősszel, a téli álomra készülvén a sүнök sokat esznek: testsúlyuk akár meg is duplázódik. Így raktározzák el a téli hónapokra szükséges energiát. Ha enyhe az idő télen, az becsaphatja a sүнöket. Felébrednek téli álmukból, ami azért veszélyes, mert aktív állapotban sokkal gyorsabban fogyasztják az energiátartalékukat, mint alváskor, s ha ismét hideg lesz, esetleg nem tart ki a tartalék az igazi tavaszig.

Páráskor a nőstény lelapítja tuskéit, testét leengedi a földre, hátsó lábait pedig kissé megemelve hátraterpeszti. Évente általában kétszer 5-7 kölyköt fial.

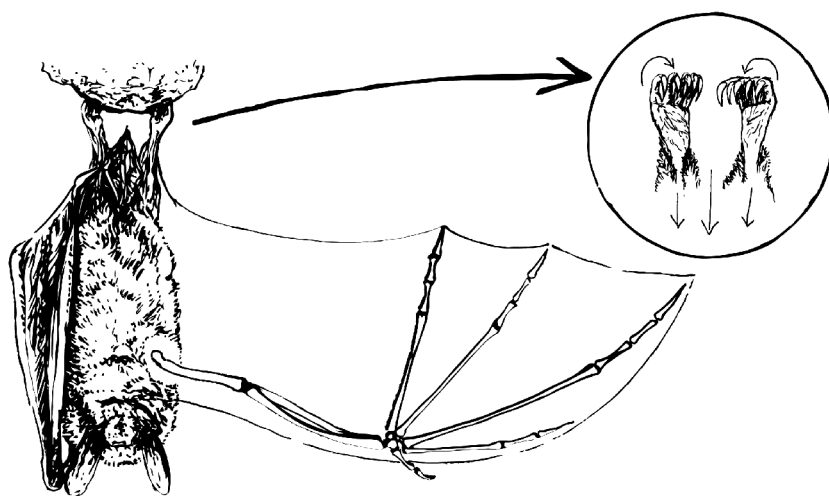
Legjellemzőbb sérülése a fűnyíró által okozott seb, kutyaharapás, az avarégetés során szerzett égési sebek vagy az, hogy autó üti el.

Denevérek

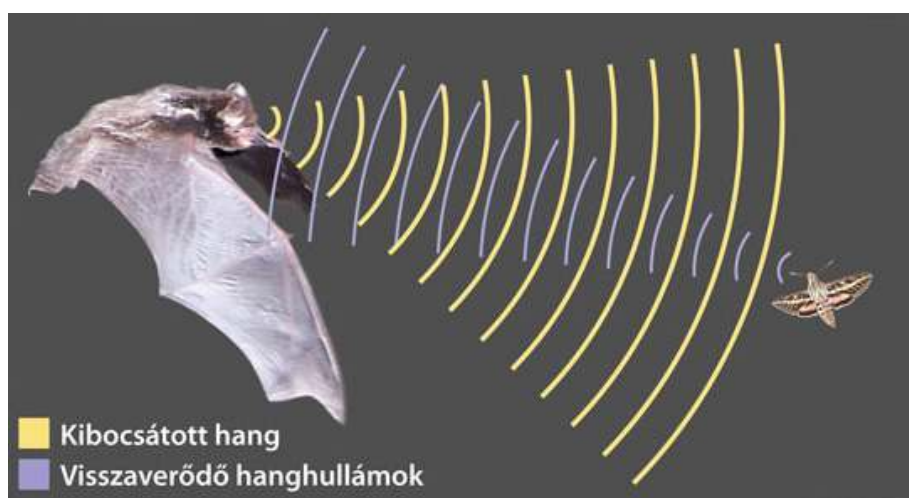

A denevér az egyetlen emlős, amely aktív repülésre képes. Mellső végtagjain valamennyi ujja (a hüvelykujjat kivéve) erősen meghosszabbodott. Az ujjak és a test között vékony bőrredő feszül, ez alkotja a szárnyat.

A denevérek éjszakai állatok. Napközben – és télen, téli álmuk alatt – fejjel lefelé csüngenek barlangokban, templomtornyokban, padlásokon. A függeszkedve pihenést könnyebbé teszi, hogy a lábujjaik hátrafelé állnak. Érdekes módon ez a függeszkedés annyira stabil, hogy az elpusztult denevér fent marad ott, ahová kapaszkodott. A földön csak nagyon ügyetlenül mozognak.

A legtöbb denevérfaj társasan él. A nőstények szülése is általában társasan történik alkalmas barlangokban, üregekben, ún. szülőkolóniákban.

Forrás: <https://askbiologist.asu.edu/visszhangos-helymeghatározás>

táplálékkeresés céljából olyan magas (20-120 kHz-es) hangot bocsátanak ki, amelyet az emberi fül nem érzékel (bár van az ember számára hallható

A szemük nem az erősségük, de jól látnak. Kizárólag fekete-fehér árnyalatok érzékelésére képesek, színlátásuk nincs, a retinából hiányoznak a színlátás receptorai, a csapok. Mivel éjszaka aktívak, inkább ultrahangok segítségével „alkotnak képet”. Tájékozódás és

hangjuk is). Repülő rovarzsákmányukat is úgy találják meg, hogy hallják a róla visszaverődő ultrahangot, s ebből azonosítják a helyét és mozgását. Fogaik tűhegyesek, ezért kesztyűben ajánlatos megfogni még a súlyosan sérült denevért is!

Tudtad?

Egy denevér egy óra alatt akár 500 rovar, pl. szúnyogot, molylepkét is elfogyaszthat.

Ha egy nyári este valamilyen szabadtéri lámpa környékén cikáznak a denevérek (merthogy a fényre odaseregülő rovarokra vadásznak), kipróbálhatjuk, hogyan lehet a őket becsapni. Keress egy apró kavicsot, bogyót, s tenyeredben tartva a lámpa közelében dobd fel függőlegesen. Megfigyelheted, hogy a repülő kavicsra egyik-másik denevér egy pillanatra rástartol. Egy villanásig ugyanis olyan számára a repülő kavics, mintha valamilyen lepke lenne.

Más égtájakon vannak növényevő (gyümölcsökkel, virággal táplálkozó) és vérnyalagató denevérek is. Gyümölcssevő trópusi denevérekkel a Varázshegyben, a nagyobb testű repülőkuttyákkal az Ausztrál házban találkozhatasz.

Denevéreink állománya sajnos erősen csökken. Ennek legfőbb oka a rovartáplálék, a téli szállás, a kölykezőhelyek és a nyári szállások megfogyatkozása, valamint pl. az elfogyasztott rovarokban lévő permetezőszerek. Mesterséges denevérodúk kihelyezésével segíthetünk rajtuk. Ezek olyan – falra szerelt – lapos fadobozok, amelyeknek alulról található a bejáratuk.

Bár kistestű emlősök, a denevérek meglepően hosszú ideig élhetnek, akár 30-40 évig is. Úgy tűnik, a hosszú élet receptje genetikai: a vizsgált denevérfajok esetében az idő előrehaladtával sem sérülnek, rövidülnek a DNS-szálak végén található telomerek. E mechanizmus pontos feltárása az öregedést vizsgáló kutatások izgalmas témája.

<https://ng.hu/termeszettudomany/2018/02/12/a-deneverek-genjeiben-rejtozhet-a-hosszu-elet-titka/>

Tudtad?

A denevérek hang alapú tájékozódásának a felfedezése segítette a radar és a szonár kifejlesztését is.

Vörös mókus

Az emlősökön belül a rágcsálók közé sorolják. Erdők, ligetek, parkok kedvelt, elterjedt állata. Lompos farka – amely majdnem olyan hosszú, mint a teste – az ugrások közbeni egyensúlyozáshoz fontos. Tápláléka vegyes, a makkféléktől a fenyőmagokon és rovarokon keresztül a madártojásokig (vagy madárfiókákig) terjed. Kedves látvány (valószínűleg antropomorf vonások miatt), ahogy két mellső mancsában tartja az étjét, pl. fenyőtobozt, miközben rágcsálja.

Az állandó rágcsálásra nemcsak táplálkozási szempontból van szüksége a mókusnak, hanem azért is, mert – mint az egérnek és a többi rágcsálónak – állandóan nőnek a metszőfogai, s azokat koptatnia kell.

Minthogy lent a földön is keresgél, utakon is átszalad, ezért sajnos gyakran éri baleset, autó ütheti el. Ezenkívül még a nyestek és az elvadult házi macskák jelentenek számára komoly veszélyt. Pedig nem könnyű elkapni, ugyanis kidülledő szeme a fej két oldalán van, így hátrafelé is nagy területet belát. Ez egyébként minden olyan állatra jellemző, amelynek a menekülés a „fegyvere”.

Fent a fákon olyan fészket épít, amelynek alulról nyílik a bejárata. Ide vonul pihenni, éjszakázni, itt (vagy odújában) alussza rövid és felszínes téli álmát a tél közepén, és a nőstény itt elli – évente gyakran kétszer – a kölykeit is. A kölykök eleinte csupaszok, és a szemük sincs nyitva.

Mogyorós pele

Hazánkban viszonylag gyakori rágcsáló. Apró termetű állat: teste és farka egyaránt kb. 7 cm. A farka – ellentétben a hozzájuk hasonló méretű egerekével – végig dúsán szőrös. Feltűnően nagy fekete szeme az állat éjszakai életmódjára utal. Éjszaka keresgéli táplálékát, amely alapvetően növényi: rügyek, friss hajtások és különféle bogyók, de néha rovarlárvák is.

Az éjszakai életmód nyújt ugyan számára bizonyos védeltséget, ám ez csak részleges, hiszen vannak éjszakai ragadozók is. Nagy pusztítója pl. a macska-bagoly.

A kistestű emlősállatokra általában jellemző, hogy rövid az élettartamuk. A mogyorós pele mindössze 4 évig él. Egyéves korában lesz ivarérett, s évente két-háromszor szül 3-4 utódot. A kicsik elég gyámoltalanok, legalább egy hónapig anyai gondozásra szorulnak.

Ősztől késő tavaszig téli álmot alszik.

Mentett nagy pele kölyök felnevelése nem nehéz, az viszont igen, hogy ne szoktassuk magunkhoz és így visszaengedhető legyen a természetbe.

